

РЕШЕНИЕ

№ 139

гр. София, 03.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Атанас Кеманов

Членове: Надежда Махмудиева
Снежана Бакалова

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Надежда Махмудиева Въззивно гражданско дело № 20221000502607 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК, образувано по въззивни жалби на двете страни срещу Решение №261647/17.05.2022 г. по гр.д.№3476/2021 г. на СГС – ГО I – 10. състав, постановено по предявени обективно съединени осъдителни иски от Р. В. М. против Прокуратурата на Република България, с правно основание чл.2, ал.1 т.3 от ЗОДОВ и чл.26, ал.1 от ЗОДОВ: 1. За сумата от 90 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от незаконно обвинение за извършване на престъпления по чл.212, ал.5 от НК, заедно със законната лихва върху тази сума за периода от 10.03.2016 г. до окончателното плащане; 2. За сумата от 40 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от незаконно обвинение за извършване на престъпление по чл.311 от НК, заедно със законната лихва върху тази сума за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане; 3. За сумата от 30 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди заради продължило повече от разумния срок разглеждане и решаване на делото, заедно със законната лихва върху тази сума за периода от 10.03.2021 г. до окончателното плащане; и 4. За сумата от 25 652,35 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконно повдигане и поддържане на обвинение, заедно със законната лихва върху тази сума за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане. С обжалваното решение съдът е уважил частично исковите претенции, като: по първия предявен иск е осъдил ПРБ да заплати на ищцата сумата от 15 000 лв. за обезщетение за неимуществените вреди, ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 10.03.2018 г. до окончателното плащане, като е отхвърлил иска за разликата над сумата от 15 000 лв. до пълния предявен размер на този иск от 90 000 лв.; по втория предявен иск е осъдил ПРБ да заплати на ищцата сумата от 3000 лв. за обезщетение за неимуществените вреди, ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 01.10.2019 г. до окончателното

плащане, като е отхвърлил иска за разликата над 3000 лв. до пълния предявен размер от 40 000 лв.; по третия предявен иск е осъдил ПРБ да заплати на ищцата сумата от 2000 лв. за обезщетение за неразумна продължителност на наказателното производство, ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 10.03.2021 г. до окончателното плащане, като е отхвърлил исковата претенция за размера над 2000 лв. до пълния предявен размер на този иск от 30 000 лв.; по четвъртия предявен иск е осъдил ПРБ да заплати на ищцата сумата от 23 982,95 лв., представляваща обезщетение за имуществените вреди, ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане, като е отхвърлил иска за разликата над 23 982,95 лв. до пълния предявен размер на този иск от 25 652,35 лв. От така постановеното решение са останали недоволни и двете страни.

С Въззивна жалба вх.№287894/26.05.2022 г. ответникът ПРБ обжалва решението изцяло в осъдителната му част по всички предявени искове. Релевирани са оплаквания за неправилност, незаконосъобразност и необоснованост на решението, тъй като ответникът поддържа, че не са налице част от кумулативно изискуемите предпоставки за ангажиране на отговорността на Прокуратурата на РБ – липсват претърпени от ищеца вреди, за които по несъмнен начин да е установено, че са настъпили в пряка причинна връзка с наказателното производство срещу него. От мотивите на решението как съдът е определил размера на присъдените на ищеца обезщетения за неимуществени вреди от 15 000 лв. за обвинението по чл.212, ал.5 от НК, и 3000 лв. за обвинението по чл.311 от НК. Неправилно са присъдени отделни обезщетения за всяко от двете обвинения, като съгласно установената съдебна практика обезщетението следва да бъде определено глобално, като се съобразят всички повдигнати обвинения. Не са обсъдени възраженията на ответника, че в случая са налице обстоятелства, които сочат ниска степен на увреждане. Наложена мярка за неотклонение е най-леката – „подписка“. Не е съобразена съдебната практика, че претенцията по чл.2б от ЗОДОВ се поглъща от тази по чл.2 от ЗОДОВ. Съгласно чл.2, т.3 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени от ПРБ за периода след повдигане на незаконно обвинение за извършено престъпление, следователно до привличането в процесуалното качество на обвиняем ищецът не е търпял вреди, подлежащи на обезщетяване по реда на ЗОДОВ. Не е взет предвид интензитета на извършените с участието на ищцата процесуални действия, не е отчетена икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането. Не е проведено пълно главно доказване на претендираните вреди и причинната им връзка с действията или бездействията на ПРБ. Неправилен е изводът на съда, че определеното адвокатско възнаграждение в размер на 8200 лв. не е прекомерен – уговарянето на адвокатско възнаграждение над определените размери в чл.12 и чл.13 от Наредба №1/2004 г. не е непосредствена вреда, а риск, който страната е поела доброволно, и не следва да бъде обезщетявана, и съдът може да определи обезщетението за вредите от заплатеното адвокатско възнаграждение в по-нисък размер. Относно вредите в размер на 15 000 лв., представляващи разноски за ендодонтско лечение, не е налице причинна връзка с повдигнатото обвинение, и не са събрани доказателства, обосноваващи присъждането на твърдяната сума. Настоява се за отмяна на решението в осъдителната му част по всички искове изцяло, и постановяване на ново решение по съществото на спора, с което исковите да бъдат изцяло отхвърлени, а при условията на евентуалност – да се намали размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди като завишено, като бъдат намалени присъдените на ищеца разноски, съразмерно на уважената част от иска.

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл.259, ал.1 от ГПК, от процесуално

легитимирана страна с правен интерес в обжалваната част, чрез надлежен процесуален представител – прокурор от СГП, отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК, поради което е процесуално допустима и редовна от външна страна, и подлежи на разглеждане.

Препис от въззивната жалба на ответника е връчен на ищцата, която в срока по чл.263, ал.1 от ГПК не се е възползвала от възможността да депозира отговор.

С Въззивна жалба вх.№294037/30.06.2022 г., ищцата Р. В. М., чрез адв. Д. Х., обжалва Решение №261647/17.05.2022 г. по гр.д.№3476/2021 г. на СГС – ГО I – 10. състав в отхвърлителната му част по всички предявени искове. Релевиращи са оплакванията за неправилност и незаконосъобразност на решението в отхвърлителната му част, като присъдените обезщетения не отговарят на реално претърпените от ищцата неимуществени вреди, а присъденото обезщетение за имуществени вреди неправилно не е присъдено в пълен размер. Относно обвинението по чл.212, ал.5 от НК не е съобразен интензитета на преживените страдания с оглед тежестта на обвинението и отражението му в емоционален план, засягането на здравето на ищцата, невъзможност да работи в резултат от нахърняването на доброто ѝ име като професионалист, лишаването от възможността да участва в най-значимите в живота ѝ събития – сватбата на сина ѝ, раждането и отглеждането на внуците ѝ в Канада. Същата е участвала активно в процесуалните действия, за да докаже невинността си, което е довело до свръхизтощение, тежки негативни преживявания и увреждане на здравето ѝ. Обвинението по чл.311 от НК, по което е била оправдана, е за по-леко наказуемо престъпление, но то също е „тежко умишлено престъпление“ по смисъла на НК, и също е свързано с нейната професия и длъжностното качество, и не са ясни мотивите на съда да намали драстично размера на обезщетението за него. Размерът на определеното обезщетение за неразумния срок на наказателното производство е крайно несправедлив, с оглед установените обстоятелства, че както в досъдебното производство, така и в съдебната фаза са допуснати нарушения, довели до забавяне на производството и увеличаването на общата му продължителност с около 7 години. Относно присъдения размер на обезщетението за имуществени вреди съдът е допуснал неточности в пресмятанията. Настоява за отмяна на съдебния акт в отхвърлителната му част, и уважаване на предявените искове до пълния им предявен размер. Заявява се претенция за присъждане на разноските за въззивното производство.

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл.259, ал.1 от ГПК във вр. чл.62, ал.2 от ГПК, от процесуално легитимирана страна с правен интерес в обжалваната част, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК, поради което е процесуално допустима и редовна от външна страна, и подлежи на разглеждане.

Препис от въззивната жалба на ищцата е връчен на ответника, който в срока по чл.263, ал.1 от ГПК не се е възползвал от възможността да депозира отговор.

С въззивните жалба страните не са представили нови доказателства и не са направили доказателствени искания, поради което пред въззивната инстанция нови доказателства не са събрани.

При извършената служебна проверка на осн. чл. 269 от ГПК, съдът намира, че обжалваният съдебен акт е постановен от законен състав на родово компетентния съд, в изискуемата от закона форма, и е подписан, поради което е валиден. Същият е постановен по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани страни, и след изчерпана административна процедура за обезщетение за вреди по реда на глава

трета „а" от Закона за съдебната власт, по която няма постигнато споразумение, поради което е допустим.

По правилността на съдебния акт, съдът намира следното:

Между страните не се спори, че на 08.12.2009 г. ищцата Р. В. М. е била привлечена като обвиняема по ДП №СЗ-4/2009 г. по описа на ВКП за извършени две отделни престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.2, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.2, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК – едно в периода 01.11.2005 г. до 06.12.2005 г., и друго в периода 16.10.2006 г. до 28.11.2006 г., в съучастие с други лица, като извършител, като чрез съставяне на документи с невярно съдържание, съзнателно е дала възможност на друго лице да получи без правно основание суми в особено големи размери, като документната измама представлява особено тежък случай, а деянията са осъществени при условията на продължавано престъпление. На 03.02.2010 г. срещу ищцата е внесен в съда обвинителен акт за същите престъпления, по който е било образувано НОХД №451/2010 г. на СГС, НО – 20 –ти състав, като на 08.07.2013 г. срещу ищцата е била постановена осъдителна присъда, с която е била призната за виновна за престъпленията – предмет на обвинителния акт, и ѝ е било наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 7 години. Постановената осъдителна присъда е била обжалвана от нея, както и от другите подсъдими, като на 08.05.2014 г. е образувано ВНОХД №411/2014 г. на САС, НО – 6-ти състав, като с Решение №46/16.02.2015 г. е била отменена постановената осъдителна присъда по отношение на ищцата, и делото е върнато на прокурора. С Постановление от 10.03.2016 г. наблюдаващият прокурор е прекратил частично наказателното производство по повдигнатите обвинения за извършени престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.4, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, като наказателното производство срещу ищцата за същите деяния е продължило, като е възложено за разследване на Националната следствена служба, и образувано там като ДП №6/2015 г. по описа на НСлС, пр.пр.№4863/2015 г. по описа на СГП. На 22.03.2016 г. ищцата отново е била привлечена като обвиняема за същите деяния, преквалифицирани като престъпление по чл.311, ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, извършено с шест отделни деяния в периода 01.11.2005 г. до 24.11.2006 г., в съучастие с три други лица като съизвършители, за това, че в качеството си на длъжностно лице – ръководител обособено звено /резидент инженер/ в „Пътинвест-инженеринг“АД, в кръга на службата си, е съставила официални документи - Протоколи за установяване завършването и за заплащането на натурални видове строителни и монтажни работи, в които удостоверила неверни обстоятелства, с цел тези документи да бъдат използвани пред „Публични инвестиционни проекти“ЕАД като доказателство за тези обстоятелства, като деянията са били извършени при условията на продължавано престъпление. По това обвинение е бил внесен срещу ищцата обвинителен акт в съда на 16.01.2017 г., по който е било образувано НОХД №14/2017 г. по описа на ОС-гр. Силистра, и на 28.09.2017 г. е била постановена оправдателна присъда. Същата е протестирана от прокурор от СГП, и на 18.01.2018 г. е образувано ВНОХД №16/2018 г. на АС-Варна, което с протоколно определение от 16.03.2018 г. е прекратено. Определението за прекратяване на въззивното производство е протестирано с частен протест, по който на 16.04.2018 г. е образувано НД №397/2018 г. на ВКС, като с Решение №120/10.06.2018 г. на ВКС е отменено определението за прекратяване на въззивното наказателно производство, и делото е върнато на АС – Варна за разглеждане от друг състав на същия съд. При връщането на делото на 14.06.2018 г. е образувано ВНОХД №213/2018 г. на АС-Варна, по което е постановена Присъда №12/05.10.2018 г., с която е потвърдена оправдателната присъда от 28.09.2017

г. на ОС – Силистра, постановена по НОХД №14/2017 г. Така постановената въззивна оправдателна присъда е протестирана от прокуратурата, и на 17.12.2018 г. е образувано НД №1223/2018 г. на ВКС, по което е постановено окончателно Решение №19/01.10.2019 г., с което е оставена в сила постановената въззивна присъда.

Наказателното производство срещу ищцата е продължило от 08.12.2009 г. до 01.10.2019 г. – общо 9 години, 9 месеца и 23 дни. В периода от 08.12.2009 г. до 10.03.2016 г. /общо 6 години, 3 месеца и 2 дни/ наказателното производство срещу нея е било по обвинение за извършени престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.4, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, а в периода от 10.03.2016 г. до 01.10.2019 г. /3 години, 6 месеца и 21 дни/ - по обвинение за по-леко наказуемо престъпление по чл.311, ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК.

На 01.04.2020 г., в преклузивния срок по чл.60а, ал.4 от ЗСВ, ищцата е депозирала по пощата пред Инспектората на ВСС Заявление с вх.№РС-20-91/03.04.2020 г., с което е поискала извършване на проверка по Глава трета „а“ от ЗСВ и заплащане на обезщетение за нарушаване на правото ѝ на разглеждане и решаване в разумен срок на наказателното производство срещу нея, по което е било образувано НОХД №14/2017 г. на ОС – Силистра, приключило с окончателен съдебен акт на 01.10.2019 г. След извършена проверка, с Констативен протокол от 29.06.2020 г. на ИВСС е прието, че наказателното производство е било с фактическа и правна сложност, тъй като е водено срещу четири лица, за престъпления, четири от които са „тежки“ по смисъла на чл.93, т.7 от НК, като с процесуалното си поведение ищцата не е допринесла за продължителността на наказателното производство. В досъдебното производство са извършени многобройни действия по разследването, разпитани са значителен брой свидетели, изготвени са множество експертизи със значителна сложност, събрани са много доказателства, но има и периоди, през които не са извършвани действия по разследването. Поради съществено нарушение на процесуалните правила от прокурора, делото му е върнато за отстраняване на нарушенията, което е допринесло за **увеличаване на продължителността на наказателното производство с 2 години**. В съдебната фаза на наказателното производство по НОХД №451/2010 г. на СГС съдията-докладчик е допуснал съществени нарушения на процесуалните правила, поради което присъдата е отменена и делото е върнато на прокурора, което е довело до **увеличаване на общата продължителност на наказателното производство с около 4 години и 3 месеца**. По ВНОХД №16/2017 г. на АС – Варна съдията-докладчик е допуснал съществени нарушения на процесуалните правила, поради което определението е отменено от ВКС и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на АС – Варна, което е довело до **увеличаване на общата продължителност на наказателното производство с около 3 месеца**. По НД №1223/2018 г. на ВКС съдията-докладчик не е спазила срока за обявяване на решението по чл.354, ал.4 от НПК, което е довело до **увеличаване на общата продължителност на наказателното производство с около 5 месеца**. Така наказателното производство срещу ищцата е станало с общата продължителност 9 години, 9 месеца и 23 дни, която е надхвърлила разумния срок с 6 години и 11 месеца. С оглед така направените констатации от ИВСС, Министерството на правосъдието е предложило на ищцата сключването на споразумение по реда на чл.60е, ал.2 от ЗСВ, да ѝ бъде изплатено обезщетение за претърпените неимуществени вреди от неразумния срок на наказателното производство срещу нея в размер на 3600 лв. Така направеното от МП предложение за споразумение не е било прието от ищцата, която счита така определеният по административен път размер на обезщетението за несправедлив и

недостатъчен за обезщетяването на претърпените от нея неимуществени вреди от неразумния срок на наказателното производство срещу нея.

От събраните по делото писмени доказателства в приобщените по делото материали от наказателното производство, се установява следното:

Наказателното производство е било образувано с Постановление за образуване на досъдебно производство от 15.04.2009 г. на Зам. Окръжен прокурор на Окръжна прокуратура – Русе, срещу две други лица, които към момента на образуване на производството са били народни представители в 41-вото Народно събрание, за извършени от тях престъпления през инкриминирания период – 2005 г.-2006 г., когато първият е изпълнявал длъжността „кмет“ на Община Дулово, а вторият е бил общински съветник в същата община, във връзка с получаване на суми в големи размери без правно основание, чрез съставяне и използване на документи с невярно съдържание за извършени строително-монтажни работи по строителството на общински път в община Дулово. Тъй като разследваните лица към този момент са имали качеството на народни представители, наказателното производство е било под надзора на ВКП, образувано като ДП №СЗ -4/2009 г. по описа на ВКП. Впоследствие същото досъдебно производство е било възложено за извършване на действия по разследването от Националната следствена служба, и образувано там като ДП №6/2015 г. по описа на НСлС.

С Постановление за привличане на обвиняем и вземане на мярка за неотклонение от **08.12.2009 г.** по ДП №СЗ-4/2009 г. по описа на ВКП /на л.10 от делото на СГС/ ищцата, като съучастник на тези две лица /и още едно уличено лице/, е била привлечена като обвиняема за извършени две отделни престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.2, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.2, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК – едно в периода 01.11.2005 г. до 06.12.2005 г., и друго в периода 16.10.2006 г. до 28.11.2006 г., и по отношение на нея е взета мярка за неотклонение „ПОДПИСКА“. Така наложената мярка за неотклонение „Подписка“ е била отменена с Постановление за частично прекратяване на наказателното производство от 10.03.2016 г. /на л.77 от делото на СГС/, като впоследствие – до приключване на наказателното производство, нова мярка за неотклонение не е налагана на ищцата, поради което същата е **търпяла мярката за неотклонение „Подписка“ общо 5 години, 9 месеца и 28 дни.**

С Постановление на наблюдаващите прокурори при ВКП от **10.12.2009 г.** /на л.37, т.16 от приложеното ДП №6/2015/ по отношение на **обвиняемата Р. В. М. е наложена мярка за процесуална принуда по чл.75, т.3 от ЗБЛД „забрана да напуска пределите на Република България без разрешение на прокурор“.**

Постановлението е обжалвано от ищцата пред СГС, като е посочено като основание предстоящо сключване на брак от сина на ищцата в Канада, и са приложени доказателства за това /жалба на л.63-68/, но жалбата е оставена без уважение с Определение от 11.05.2010 г. по НОХД №451/2010 г. на СГС /на л.69/. Впоследствие, на 20.03.2013 г., ищцата отново е подала молба за отмяна на наложената ☐ мярка за процесуално принуда по чл.75, т.3 от ЗБЛД /на л.1089 от т.2 на НОХД №451/2010 г. на СГС/, за отмяна на забраната да напуска страната, поради предстоящо планирано раждане на първото ѝ внуче на 14.05.2013 г. в Торонто, Канада, или евентуално да ѝ бъде разрешено да пътува до Канада в периода от 10.05.2013 г. до 10.06.2013 г. С протоколно определение на съда от 11.04.2013 г. е отказано да бъде отменена наложената мярка, като е разрешено само пътуване до Канада за посочения едномесечен период. Впоследствие ищцата отново е подала Молба от 23.04.2015 г. до СГП за отмяна на тази мярка по съображения за предстоящо раждане на второто внуче

на ищцата в Канада /на л.72/, по която наблюдаващия прокурор С. не се е произнесъл, а е посочено, че делото е в процес на окомплектоване за изпращане в СГП. С нова Молба от 19.05.2015 г. ищцата отново е настояла за произнасяне по молбата. **Тази мярка е отменена с Постановление от 21.05.2015 г. /на л.60 от делото на СГС/, след даване на задължителни указания от съда в този смисъл с Определение по НЧД №1903/2015 г. на СГС – НО – 35-ти състав. Ищцата е търпяла мярката за процесуална принуда по чл.75, т.3 от ЗБЛД общо за период от 5 години, 5 месеца и 11 дни.** Въпреки отмяната на мярката, и приключването на наказателното производство срещу нея с окончателно Решение №19/01.10.2019 г., на 28.10.2019 г. е бил постановен отказ от властите на Канада на ищцата да бъде издадено разрешение за пътуване до Канада (eTA) /електронно писмо на л.75-76/.

Ищцата е била ангажирана лично да участва в извършване на следните процесуално-следствени действия в досъдебното производство и в съдебната фаза:

На **08.12.2009 г.** е била привлечена като обвиняема с Постановление за привличане на обвиняем и вземане на мярка за неотклонение, и по отношение на нея е взета мярка за неотклонение. Разпитът ѝ е отложен за следващия ден, като ѝ е дадена възможност да се яви с упълномощен от нея адвокат.

На **09.12.2009 г.** е била разпитана в качеството на обвиняем /Протокол за разпит на обвиняем на л.24-26, т.2 от ДП №6/2015 г./, в присъствието на двама адвокати от САК – адв. Ц. Х. и адв. Д. Х., упълномощени с пълномощно от 09.12.2009 г. /на л.23, т.2 от ДП №6/2015 г., с приложен по делото ДПЗС, с договорено общо възнаграждение за двамата в размер на 1300 лв./.

На **08.01.2010 г.** с Постановление за привличане на обвиняем и вземане на мярка за неотклонение /на л.37, т.2 от ДП №6/2015 г./, ищцата, в присъствието на двамата си адвокати, отново е привлечена като обвиняем, за същите престъпления, с прецизирани обвинения. На същата дата е разпитана в качеството на обвиняем /Протокол на л.44-46, т.2 от ДП №6/2015 г./.

На **13.01.2010 г.** са □ предявени материалите по разследването, в присъствието на двамата адвокати /л.65, т.16 от ДП №6/2015 г./, Защитникът ѝ адв. Х. заявява, че обжалва постановлението от 08.01.2010 г., с което е повдигнато прецизираното обвинение, като обръща внимание, че фактическата обстановка на престъплението, в което е обвинена подзащитната му, е неразбираема, неясно е изпълнителното деяние, което накърнява правото на защита на обвиняемата. Посочени са доказателства и са направени са искания за събиране на доказателства. С постановление на наблюдаващия прокурор от 19.01.2010 г. така депозираната жалба срещу постановлението за повдигане на обвинението е оставена без уважение, не са уважени и направените доказателствени искания.

Действията по разследването са приключени с обвинително заключение от 02.02.2010 г. с мнение за предаване на обвиняемите на съд.

На 03.02.2010 г. срещу ищцата /и други трима обвиняеми/ е внесен обвинителен акт в съда, по който е образувано **НОХД №451/2010 г. по описа на СГС-НО – 20 състав.** По същото са проведени общо **15 открити съдебни заседания, проведени в 16 дни** /едното от тях е проведено в два последователни дни/ - на 26.05.2010 г.; 23.06.2010 г.; 19.10.2010 г.; 20.12.2010 г.; 20.04.2011 г.; 21.04.2011 г.; 16.06.2011 г.; 17.01.2012 г.; 07.06.2012 г.; 05.10.2012 г.; 27.11.2012 г.; 11.04.2013 г.; 25.04.2013 г.; 19.06.2013 г.; 03.07.2013 г. и на 08.07.2013 г., когато е обявена **Присъда №231/08.07.2013 г., с която ищцата е била призната за виновна** за извършване на

престъпленията, в които е обвинена, и ѝ е наложено **наказание „ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА“ за срок от СЕДЕМ ГОДИНИ, при първоначален „СТРОГ“ режим** на изтърпяване. Със същата присъда ищцата е била частично оправдана по едно от повдигнатите обвинения, относно едно от включените деяния, като част от продължаваното престъпление. Във всички проведени по това дело открити съдебни заседания ищцата се е явявала лично, и с двамата си адвокати, като не е ставала причина /тя или адвокатите ѝ/ за отлагане на делото.

Така постановената осъдителна присъда е била обжалвана от ищцата /както и от останалите подсъдими/, и по въззивните жалби е било образувано **ВНОХД №411/2014 г. по описа на САС**. По това дело са били насрочени **три открити съдебни заседания – на 08.10.2014 г., на 26.11.2014 г. и на 21.01.2015 г.**, на които ищцата се е явила лично и с двамата си адвокати. На първите две от тях не е даден ход на делото, поради отсъствие на защитник на един от другите подсъдими. С въззивното **Решение №46/16.02.2015 г. е била изцяло отменена постановената осъдителна присъда** на първостепенния съд, поради допуснати съществени процесуални нарушения от прокурора и от първостепенния съд, и делото е върнато на прокурора в стадия на досъдебното производство, за ново разглеждане. В мотивите на въззивното решение е указана и липса на част от обективните елементи от състава на престъплението по чл.212, ал.5, вр. ал.1 от НК, каквито обвинения се поддържат от прокуратурата по отношение на подсъдимата Р. М..

След връщането на делото на прокурора, с Постановление на Главния Прокурор от 04.03.2015 г. за извършване на действия по разследването в друг район, извън района на ОС – Силистра, разследването е възложено на Националната следствена служба, под наблюдението на Софийска Градска прокуратура. Тогава материалите са образувани като ДП №6/2015 г. по описа на НСлС.

На 10.03.2016 г., с Постановление за частично прекратяване на наказателното производство /на л.110-114, т.20 от ДП №6/2015 г./, поради указаната във въззивното решение на САС несъставомерност по чл.212, ал.5, вр. ал.1 от НК на инкриминираните деяния на обвиняемата Р. М., е прекратено частично наказателното производство по отношение на Р. В. М. досежно повдигнатите ѝ обвинения за две отделни престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.4, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, като е указано наказателното производство по ДП №6/2015 г. по описа на НСлС, пр. пр. №4863/2015 г. по описа на СГП срещу нея да продължи, за извършени от нея със същите деяния престъпления по чл.311, ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК.

На същата дата – 10.03.2016 г. с ново Постановление за привличане на обвиняем /на л.141, т.20 на ДП №6/2015 г./, ищцата е била привлечена като обвиняема за извършено престъпление по чл.311, ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, със същите инкриминирани деяния, осъществени в периода от 01.11.2005 г. до 24.11.2006 г. Това постановление е било връчено на обвиняемата Р. М. **на 22.03.2016 г.** На същата дата е проведен разпит в качеството ѝ на обвиняема по това обвинение, в присъствието на двамата ѝ защитници /Протокол на л.147-150, т.20 от ДП №6/2015 г./.

На **08.09.2016 г.** на Р. М., в присъствието на защитника ѝ адв. Х., са предявени материалите по досъдебното производство /Протокол на л.24 от делото на СГС, а в ДП №6/2015 г. – на л.157-158, т.20/.

На 12.01.2017 г. срещу ищцата /и други двама обвиняеми/ е внесен в съда обвинителен акт с повдигнатото ѝ обвинение за извършено престъпление по чл.311,

ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, по който е било образувано **НОХД №14/2017 г. по описа на ОС – Силистра**. По това дело са проведени **общо четири открити съдебни заседания**: на 15.03.2017 г., на 05.04.2017 г., на 29.06.2017 г. и на 28.09.2017 г. На всички тези заседания ищцата се е явила лично, но в първото от тях /на 15.03.2017 г./ и двамата ѝ защитници не са били призовани, тъй като призовките за тях са се върнали невръчени, поради което не е даден ход на делото, и същото е отложено за 05.04.2017 г. В останалите съдебни заседания подсъдимата Р. М. се е явявала лично, и с двамата си защитници, упълномощени от преди, и не е ставала причина за отлагане на делото. Постановена е **Присъда №34/28.09.2017 г., с която подсъдимата Р. М. е била призната за невиновна по всички повдигнати ѝ обвинения**.

Постановената оправдателна присъда е протестирана от прокурора С. С. от СГП, и по този протест е образувано **ВНОХД № 16/2018 г. по описа на АС – Варна**. Насрочено е **открито съдебно заседание на 16.03.2017 г.**, на което подсъдимата Р. М. се е явила лично и с двамата си адвокати, упълномощени отпреди. С протоколно определение от същото съдебно заседание съдът е приел, че въззивното производство е образувано по протест на прокурор при СГП, който не е легитимиран да инициира въззивна проверка на постановената присъда от ОС – Силистра, и е прекратил въззивното производство по ВНОХД №16/2018 г. на АС – Варна.

Срещу така постановеното прекратително определение е подаден частен протест от прокуратурата, по който е образувано **НД №397/2018 г. на ВКС – Първо н.о.** Същото е внесено за разглеждане **в открито съдебно заседание на 16.05.2018 г.**, на което Р. М. се е явила лично и с двамата си защитници. С Решение №120/12.06.2018 г. е отменено определение №96/16.03.2018 г., постановено по ВНОХД №16/2018 г. на АС – Варна, и делото е върнато на същия съд за разглеждането му от друг състав на същия съд от стадия на съдебното заседание.

След връщането на делото е образувано **ВНОХД №213/2018 г. на АС – Варна**, по което е проведено едно **открито съдебно заседание на 05.10.2018 г.**, на което Р. М. се е явила лично, и с двамата си защитници. Постановена е **Присъда №12/05.10.2018 г., с която е потвърдена Присъда №34/28.09.2017 г. на ОС- Силистра, в частта ѝ, в която подсъдимата Р. М. е призната за невиновна по всички повдигнати ѝ обвинения**.

Срещу Присъда №12/05.10.2018 г., в частта ѝ, в която е потвърдена постановената първоинстанционна присъда от ОС – Силистра, с която подсъдимите са били оправдани, е подаден протест от прокурора, по който е образувано **касационно дело №1223/2018 г. по описа на ВКС – Трето н.о.** По същото е проведено **открито съдебно заседание на 29.01.2019 г.**, на което подсъдимата Р. М. се е явила лично и с двамата си адвокати, упълномощени от по-рано. С **окончателно Решение №19/01.10.2019 г. касационната инстанция е оставила в сила Присъда №12/05.10.2018 г., постановена по ВНОХД №213/2018 г. на АС – Варна**.

От така приобщените по делото материали от наказателното производство се установява, че ищцата лично е била ангажирана в процесуално-следствени действия във връзка с повдигнатите ѝ обвинения общо 33 дни, от които 6 дни в процесуално-следствени действия в досъдебната фаза на производството /проведени изцяло в гр. София/, 27 дни в съдебната фаза на производството, от които 21 дни в гр. София, 4 дни в гр. Силистра, и 2 дни в гр. Варна. Предвид установеното местоживее на ищцата в гр. Силистра, установява се, че общо 29 дни същата е била ангажирана с процесуално-следствени действия, осъществявани извън района на постоянното ѝ местоживее,

което е било свързано с допълнително време и разноски във връзка с пътуването ѝ до мястото на осъществяване на процесуално-следствени действия /гр. София и гр. Варна/. Почти във всички процесуално-следствени действия ищцата се е явявала с двама защитници – адв. Х. и адв. Х., вписани в Софийска адвокатска колегия, със служебен адрес в гр. София. Двата адвокати са участвали заедно с ищцата в 30 от дните /с изключение на датите 08.12.2009 г. в гр. София - преди ищцата да ги упълномощи, на 15.03.2017 г. в гр. Силистра – когато адвокатите са били нередовно уведомени; и на 08.09.2016 г. в гр. София, когато ищцата се е явила само с адв. Х./.

От приобщените в ДП №6/2015 г. свидетелства за съдимост /на л.7, т.16 и на л.78, т.20/ се установява, че към момента на привличането ѝ в качеството на обвиняема, Р. М. е била неосъждана – с чисто съдебно минало. Същото обстоятелство се установява и от приложеното по НОХД №451/2010 г. на СГС Свидетелство за съдимост от 23.03.2010 г. /л.71, т.1/. Установява се, че към момента на привличането ѝ в качеството на обвиняема, ищцата е била на длъжност „резидент-инженер“ в „Пътинженеринг“ АД – София. От приобщената Характеристика на Р. М. – на л.1211, т.3 от НОХД №451/2010 г. на СГС, издадена от работодателя ѝ „Пътинвест – инженеринг“ АД, подписана от изпълнителния директор на дружеството, се установява, че същата до момента на издаване на характеристиката е работила в дружеството в продължение на 23 години – от 1987 г., през който период е участвала в изпълнението на множество проекти за пътно строителство. Определена е като *„изключително съвестен и отговорен специалист, никога не е допускала или извършвала нарушения на ЗУТ и актовете по прилагането му, показва инициативност, лоялност, знания и умения за работа, които през 2006 г. водят до избирането ѝ за резидент-инженер на дружеството за годината... по характер – спокойна, уравновесена, комуникативна, с висока степен на отговорност към работата и колегите си.“*

От събраните гласни доказателства чрез разпит на свидетелката Н. М. /без родство с ищцата/ се установява, че свидетелката е работила заедно с ищцата в същата фирма от 1994 г., а от 2006 г. започнала да контактува с ищцата ежедневно, поради установили се близки приятелски отношения между двете. Ищцата винаги била посочвана от изпълнителния директор на фирмата като водещ специалист, сред близо 100 човека с подобна специалност и служебни задължения. Била награждавана от фирмата, получавала благодарствени писма от други възложители, ползвала се с уважението на колегите си. Била много амбициозна, и с най-много проекти от всички свои колеги. През периода след 2009 г. до 2019 г. животът на ищцата се променил драстично. Когато започнало делото срещу нея, цялата ѝ работа замряла – тя продължила да работи в същата фирма, но спрели да ѝ възлагат проекти. Всички възложители и инвеститори, които до момента работели с нея, започнали да отказват да работят с нея. Тя също вече не била така работоспособна и съсредоточена в работата си, тъй като психически била съсипана. В началото на производството смятала, че всичко ще се изясни, че може да докаже невинността си, но постепенно започнала да губи надежда – след всяко следващо заседание се връщала все по-обезверена, докато напълно се сринала. Още в началото започнала медийна атака срещу нея – имало публикации в централни и в местни медии /в. „24 часа“, в. „Труд“/, в интернет, имало новини и по телевизията. Хората в Силистра узнали за делото – свидетелката чувала негативни коментари от свои колеги по отношение на Р. М.. Преди да започне производството срещу нея, ищцата била жизнерадостен човек, оптимист, но наказателното производство я съсипало психически и физически. През периода 2017 г. – 2019 г. ищцата живяла в дома на свидетелката в гр. Велико Търново, където

свидетелката всяка сутрин я виждала да пие много медикаменти, а през нощта – да не може да спи. Затворила се, спряла да общува с хората. Много тежко понесла невъзможността да присъства на сватбата на сина си в Канада, и при раждането на внучетата си – децата му, които в този период се родили в Канада. Не могла да отиде при тях, защото не ѝ разрешили да влезе в Канада именно заради това дело. Още през 2011 г. тя вече имала проблем със зъбите си и не можела да се храни – скърцала със зъби през нощта, докато разрани венците си. Налагало се да се храни със сламка, свидетелката ѝ правила супи, за да може да се храни нормално. По време на производството срещу нея се налагало да ходи многократно до София – пътувала около 50 пъти. Най-тежък за нея бил периода от 2013 г. нататък, тъй като вече имала осъдителна присъда. Тъй като пиела лекарства, не можела да шофира – трябвало или някой да я кара до София, или да ползва обществен транспорт. Същевременно средствата ѝ вече били силно ограничени – тъй като нямала обекти, доходите ѝ намалели почти до минималната работна заплата. Преди наказателното производство ищцата била здрава, но по време на делото развила хипертония, увреждане на вестибуларния апарат /маниеров синдром/, проблеми със зъбите. И до момента посолството на Канада продължавало да ѝ отказва виза.

Съдът кредитира показанията на свидетелката, като ги намира подробни, конкретни, основани на личните впечатления на свидетелката от близки ежедневни наблюдения върху поведението и живота на ищцата, и кореспондиращи на останалите събрани по делото писмени доказателства – медицински документи, дентална и комплексна съдебно-медицинска експертизи.

От приетата по делото Съдебно-медицинска дентална експертиза /на л.248-252 от делото на СГС/ се установява, че при ищцата е било установено състояние на патологична дъвкателна функция /парафункция/ на дъвкателния апарат – бруксизъм, изразяваща се в изтриване на твърдите зъбни структури /видимо изтриване на зъбния емайл до достигане на подлежащата твърда зъбна структура – дентинът, който е силно инервиран/, в резултат от неконтролируемо стискане и триене на зъбите. При задълбочаване на състоянието се причинява възможност за кариозни дефекти, частични счупвания на част от зъбните коронки, напрежение в дъвкателната мускулатура, болки в долночелюстните стави. Налице е дискомфорт в ежедневието на пациента, повишена чувствителност на зъбите към термични и механични дразнения, придружена с краткотрайни интензивни болки и последващи болки в долночелюстните стави и напрегнатост в дъвкателната мускулатура, до предприемане на специализирано стоматологично лечение. В конкретния случай състоянието при ищцата е установено в медицинската документация – амбулаторен лист и рентгенови изследвания от 01.03.2011 г. Клиничната находка към момента на изследването и поставената диагноза за абразия /изтриване/ на зъбните структури до откриването на дентина, показва дългосрочен процес на състоянието. Възможно е за причиняване на състоянието водеща роля да имат стресът и нервното пренапрежение, а ако такова състояние вече съществува – да доведат до засилването и задълбочаването на състоянието. От медицинската документация се установява, че след установяване на състоянието, при ищцата е предприето стоматологично лечение, изразяващо се в ендодонтско лечение /умъртвяване на зъбите по медицински показания и запълване на кореновите канали/ на зъби 16,15,14,13,12,11, 21,22,23,24,26 /общо 11 зъба/ на горната челюст, и последващо възстановяване на дъвкателния релеф на зъбите с поставяне на металокерамични корони. Няма медицински данни за извършване на стоматологични манипулации на зъбите на долната челюст, според лечебния план, отразен в

приложения по делото амбулаторен лист, както и данни за изработване на шини за бруксизъм след възстановяване на зъбите с изкуствени металокерамични корони. По делото не е приложена пълна медицинска документация за проведеното ендодонтско лечение, както и приложени медицински документи от дентален лекар, които да доказват дали е налице възстановяване от състоянието, или въз основа на които да може да бъде направена прогноза за развитието му. При изслушването на експертизата в о.с.з. на 09.02.2022 г. вещото лице пояснява, че лечението на горните зъби на ищцата е започнало и е било завършено – има рентгенови данни за поставените металокерамични корони. Втората част от лечението – за долната зъбна редица, съществува в плана за лечение, но няма медицински документи, които да доказват, че е завършено. По делото са налице фактури за направени разходи за медицински дейности за долната челюст. Когато лечението приключи, ищцата няма да изпитва дискомфорт. Предприетото лечение чрез умъртвяване на зъбите и поставяне на зъбни корони е правилно и отговаря на добрата медицинска практика. По план лечението на долната челюст трябва да се осъществи, и най-вероятно е направено, но липсва по делото медицинска документация, която да го доказва, макар да има платежни документи за дейности и за долната челюст.

Съдът кредитира заключението на денталната експертиза, като го намира за компетентно изготвено, подробно, обосновано, логично, и кореспондиращо на събраните по делото писмени доказателства - Амбулаторен лист, издаден от АПДЛ д-р А. Р. с приложено рентгеново изследване от 01.03.2011 г. /на л.80-81/, Фактура №35/11.04.2012 г. и фактура №74/14.10.2013 г. /на л.168-170/ и гласни доказателства.

От приетата по делото Комплексна съдебно-медицинска експертиза от 12.04.2022 г. /на л.271-275/ се установява, че няма данни за здравословното състояние на ищцата преди датата на привличането ѝ като обвиняема на 08.12.2009 г. В периода 08.12.2009 г. – 01.10.2019 г. се отчита влошаване на нейното здравословно състояние, изразяващо се в чести хипертонични кризи, на чиято основа са настъпили преходни нарушения на мозъчното кръвообращение, преходни исхемични церебрални пристъпи, световъртеж от централен произход. Провеждано е системно амбулаторно лечение, но въпреки това са описани чести хипертонични кризи, сърцебиене, главоболие, световъртеж, нестабилна походка. От представената медицинска документация се установява, че са били диагностицирани следните заболявания на ищцата: *есенциална хипертония, преходни нарушения на мозъчното кръвообращение, световъртеж от централен произход*, както и увреждания на междупрешленните дискове в шийния отдел с радикулопатия. От диагностицираните заболявания с най-голямо значение и тежест е есенциалната хипертония, която е хронично заболяване, и се нуждае от системно проследяване и лечение от специалист кардиолог. Заболяването води до увреждане на сърцето, мозъка, очите, бъбреците. Фактори, способстващи за развитие на заболяването, по принцип са наследствеността, възрастта, но също така и теглото, консумацията на сол, алкохолната употреба, стреса. По делото е налична медицинска документация, от която се установява, че през процесния период Р. М. многократно се е консултирала с кардиолог във връзка с повишено кръвно налягане и хипертонични кризи. Проведени са консултации с невролог за преходни нарушения на мозъчното кръвообращение, световъртеж от централен произход. Продължителният психоемоционален стрес е причинил повишаване тонуса на симпатиковия отдел на нервната система. Напрежението в продължение на 10 години води до обичайно увеличение на стресовите хормони /кортизол и адреналин/, които причиняват спазъм на артериалните съдове и така участват в покачването на кръвното налягане. По

делото липсва медицинска документация за предшестващия период - преди наказателното производство, от която да може да се установи от кога датира заболяването. Поради липсата на предходни обективни медицински данни, експертизата приема, че има връзка между преживения продължителен психоемоционален стрес и усложняването на здравния статус на ищцата с множество хипертонични кризи и последващи транзисторни исхемични атаки. Също така се приема възможна причинна връзка между наказателното производство и установеното при ищцата заболяване на очите - хипертонична ангиопатия. След 50-годишна възраст не е необичайно да се появят склеротични изменения в ретините, особено при наличие на Артериална хипертония.

Съдът приема заключението за компетентно изготвено, обосновано и кореспондиращо на представените по делото медицински документи: рецепти за предписани медикаменти, Медицинско направление за консултация от 07.04.2017 г. /на л.92-93/, извлечения от личния медицински картон, Лист за преглед на пациент в спешно отделение №002966/25.03.2012 г. и Допълнителен лист към него /на л.106-107/, болнични листове, амбулаторни листове.

По делото е представена и Епикриза от ИЗ №4286/948 от „МБАЛ – Тутракан“ ЕООД /на л.102/ за хоспитализация на ищцата във Вътрешно отделение в периода от 24.11.2009 г. до 01.12.2009 г. От същата се установява, че непосредствено преди на 08.12.2009 г. да бъде привлечена в качеството на обвиняема по процесното наказателно производство, не е било отразено при приемането ѝ на лечение по повод двустранна превмония, да са били налице някакви установени придружаващи заболявания при ищцата /тогава на 54 години/, същата не е съобщила да е имала минали заболявания, фамилна обремененост или рискови фактори. Отражена е ритмична сърдечна дейност, нормално кръвно налягане. Не са отразени като „придружаващи“ или „минали“ заболяванията артериална хипертония, нарушения на мозъчното кръвообращение, световъртеж от централен произход, бруксизъм.

От така събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна, че в пряка причинна връзка с воденото срещу нея наказателно производство ищцата е преживяла силен стрес, продължително стресово състояние, постоянна тревожност, страх и несигурност за своето бъдеще. Повдигнатите на ищцата обвинения по чл.212, ал.5, вр.ал.1 от НК, са за извършени умишлени престъпления които са „тежки“ по смисъла на чл.93, т.7 от НК - за всяко от тях е предвидено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 10 до 20 години /със специален минимум от 10 години/, като кумулативно са предвидени и други две наказания – конфискация на част или на цялото имущество на виновния, както и лишаването му от права да заема определена държавна или обществена длъжност, или от право да упражнява определена професия или дейност. Впоследствие повдигнатото на ищцата обвинение по чл.311, ал.1 от НК е по-леко наказуемо, не е „тежко“ по смисъла на чл.93, т.7 от НК – за него е предвидено наказание „лишаване от свобода“ за срок до 5 години, но е предвидена и възможност за кумулативно налагане и на наказание „лишаване от право да заема определена държавна или обществена длъжност“. Ищцата е била застрашена от продължително лишаване от свобода /по първоначалното обвинение – за минимален срок от 10 години, и възможна продължителност до 20 години/. Както първоначално повдигнатите, така и последващото обвинение, са пряко свързани със заеманата от нея длъжност и изпълняваните от нея функции по осъществяване на „строителен надзор“, поради което възможността ѝ да упражнява професията си, както и професионалната ѝ

репутация са били на практика напълно унищожени още от момента на привличането ѝ като обвиняема. Предвид предишните отлични оценки на професионалните ѝ качества – както от работодателя ѝ, така и от клиентите, и колегите ѝ, загубата на обществен и професионален престиж е била огромна. Тя е била и невъзвратима, тъй като към момента на започването на наказателното производство срещу нея, ищцата е била на 54 години, с натрупан професионален опит, безспорен авторитет и водещ специалист в своята професионална област, с огромен капацитет за професионална изява /с най-много възложени проекти от всички свои колеги/, заемаща престижна и ръководна длъжност /“резидент-инженер“/, в добро здравословно състояние, а към момента на влизане в сила на оправдателната присъда, ищцата е била на 64 години, с разбито здраве и унищожена професионална кариера, които въпреки оправдателната присъда, вече не би могла да възстанови. Публичното оповестяване на повдигнатите срещу нея обвинения, и значителното медийно внимание към развитието на производството /предизвикано от качеството на двамата от обвиняемите на народни представители и заеманите от тях обществени длъжности на кмет на Община Дулово и общински съветник в същата община/, са породили негативно обществено отношение към нея у цялата местна общност, и са разрушили изградения от нея авторитет, достойнство и добро име в обществото. В резултат от съпътстващия наказателното производство силен и продължителен стрес и тревожност, е настъпило съществено влошаване на здравния статус на ищцата, изразяващо се в проява на бруксизъм, на есенциална хипертония и хипертонична ангиопатия, които заболявания са ѝ причинили постоянно разстройство на здравето /предвид хроничния им характер/, продължителни физически болки и страдания, и допълнително са влошили съществено качеството ѝ на живот. Съдът отчита обстоятелството, че освен стресът, са налице и други фактори, обуславящи появата на водещото заболяване на ищцата есенциална хипертония – нейната възраст, евентуална наследственост и други, но тъй като липсват данни за предхождащо такова хронично заболяване, както и изяснения от приетата СМЕ механизъм на пряка връзка между продължителния стрес и повишаването на кръвното налягане, съдът приема за установено, че наказателното производство срещу ищцата е в пряка причинна връзка с проявата на това заболяване. Такава пряка връзка съдът приема, че е налице и относно заболяването „бруксизъм“, което се установява, че е диагностицирано за пръв път една година след привличането на ищцата в качеството на обвиняема. Наред с физическите емоционални страдания, ищцата е търпяла и съществени неудобства във връзка с извършваните процесуално-следствени действия, в които ищцата е била задължена да участва лично - тя е била принудена да осъществи множество изтощителни пътувания от своето постоянно местоживее в гр. Силистра, до мястото на извършването им – повечето в гр. София, и обратно /установени по делото са 26 явявания в гр. София и 2 явявания в гр. Варна/. По време на наказателното производство ищцата е търпяла мярка за неотклонение „ПОДПИСКА“ в продължение на 5 години, 9 месеца и 28 дни, както и мярка за процесуална принуда по чл.75, т.3 от ЗБЛД „забрана да напуска пределите на Република България без разрешение на прокурор“ в продължение на 5 години, 5 месеца и 11 дни. Наложената ѝ мярка за неотклонение е най-леката, и сама по себе си не е ограничавала ищцата свободно да се придвижва, да работи и да води обичайния си начин на живот, но наложената едновременно с това забрана да напуска пределите на страната съществено е ограничила възможностите на ищцата да общува със своя син и неговото семейство, които са били трайно установени в Торонто, Канада. Наложената принудителна административна мярка е направила невъзможно присъствието ѝ на сватбата на нейния син, предвид постановеният отказ на съда да я отмени. Наказателното производство

срещу нея, дори след приключването му, е било основание да бъде постановен отказ от посолството на Канада да бъде издадено разрешение на ищцата да отиде в Канада. Така тя е била възпрепятствана да присъства при раждането на нейните внуци, и да подпомогне семейството на сина си в първите дни след това, когато радостта е най-силна, а грижите около новия член на семейството, са най-много. Загубата на възможността да участва в тези най-значими за всеки човек лични моменти на радост, и да бъде сред най-близките си, е невъзвратима. Съдът взема предвид също, че наказателното производство срещу ищцата е продължило 9 години, 9 месеца и 23 дни, като далеч е надхвърлило разумният срок за приключването му – от извършената проверка от ИВСС е установено забавяне на производството, поради допуснати нарушения в досъдебната и съдебната му фаза от органите на прокуратурата и съда, с общо 6 години и 11 месеца. По-голямата част от неоснователното забавяне на производството – общо 6 години и 3 месеца, е настъпило в периода, когато наказателното производство срещу ищцата се е водело по обвинението за извършени от нея „тежки“ по смисъла на чл.93, т.7 от НК престъпления по чл.212, ал.5, вр.ал.1 от НК.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че от правна страна са осъществени предпоставките на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на ответника за претърпените от ищцата вреди от воденото срещу нея наказателно производство – както по обвинението за извършени от нея престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.4, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, в която част производството е било прекратено, както и по обвинението за извършено от нея престъпление по чл.311, ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, по което е била оправдана с влязла в сила присъда. Също така, осъществени са и предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл.26 от ЗОДОВ, за претърпените от ищцата вреди от неразумната продължителност на воденото срещу нея наказателно производство.

Ищцата е претендирала присъждане на отделни обезщетения за претърпените от нея неимуществени вреди – на осн. чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ - обезщетения поотделно за неимуществените вреди от обвинението за извършени престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.4, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК и за неимуществените вреди от обвинението за извършено престъпление по чл.311, ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, както и на основание чл.26 от ЗОДОВ – за неимуществените вреди от неразумния срок на наказателното производство. В случая обаче претенцията следва да се приеме за една, и тя следва да се квалифицира по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, поради следните съображения:

При специалните деликтни искове по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ правнорелевантните обстоятелства за определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди, са тежестта на повдигнатото обвинение, дали то е за едно или за няколко отделни престъпления, дали ищецът е оправдан, респективно - дали наказателното производство е прекратено по всички обвинения срещу него, или по част от тях, а по други е осъден, продължителността на наказателното производство, включително дали то е в рамките или надхвърля разумните срокове за провеждането му, дали срещу ищеца са водени и други наказателни производства, дали ищецът е бил задържан и продължителността на задържането му, както и вида и продължителността на другите мерки за неотклонение и другите наложени на ищеца ограничения в рамките на наказателното производство, както и по какъв начин всичко това се е отразило на ищеца – има ли влошаване на здравословното му състояние и в каква

степен и от какъв вид е то, конкретните преживявания на ищеца и цялостното отражение на предприетото срещу него наказателно преследване върху живота му – семейството, приятелите, професията и професионалната му реализация, обществения отзвук и пр. /в т.см. Решение №51/11.03.2021 г. по гр.д.№2340/2020 г. на ВКС – 4-то гр.отд./. Следователно, при определянето на обезщетението за неимуществени вреди от незаконно наказателно преследване, съдът задължително следва да вземе предвид и продължителността на наказателното производство, както и обстоятелството дали то е приключило в разумен срок. След изменението на ЗОДОВ с ДВ бр.98/2012 г., законът предвижда в чл.2б неразумният срок на производството като самостоятелно основание за ангажиране на отговорността на държавата, което може да бъде приложено, независимо от законността на наказателното преследване – т.е. тази отговорност може да бъде претендирана и тогава, когато наказателното преследване още не е приключило, или дори ако то е приключило с осъдителна присъда. В случаите обаче, когато са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на държавата на осн. чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, и ищецът претендира обезщетение за настъпилите за него неимуществени вреди от незаконното наказателно преследване, претърпените вреди от неразумния срок на производството са неразривна част от всички претърпени от обвиняемия неимуществени вреди, като несъмнено е утежняващ фактор и ги увеличава, и за тях следва да бъде определено общо обезщетение. В този смисъл е и преобладаващата практика на ВКС, изразена в Решение №12/30.04.2020 г. по гр.д. №1513/2019 г. на ВКС – 3-то гр.отд. На съда е служебно известно, че е налице противоречива съдебна практика по релевантните и по настоящото дело въпроси - дали при иск за обезщетяване на неимуществени вреди от нарушено право по чл. 6, § 1 от КЗПЧОС за разглеждане и решаване в разумен срок по приключило дело, предявен едновременно с иск за обезщетение за неимуществени вреди на осн. чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, дължимото обезщетение следва да бъде определено глобално или поотделно, и обвързан ли е съдът, сезиран с иск по чл.2б ЗОДОВ, от предложения на ищеца размер на обезщетението на осн. чл.60е, ал.2 от ЗСВ в производството по реда на глава III „а“ от ЗСВ, по които понастоящем е образувано тълкувателно дело №1/2022 г. на ОСГК на ВКС, по което към настоящия момент не е постановено тълкувателно решение. По първия от тези релевантни въпроси настоящият състав на САС споделя разбирането, изразено в посоченото решение, както и в решение № 16/17.05.2017 г. по гр.д. № 2686/2016 г. на ВКС, III-то отд., решение № 70/06.04.2019 г. по гр.д. № 3243/2019 г. на ВКС, IV-то ГО, решение № 42/01.07.2019 г. по гр.д. № 1914/2018 г. на ВКС, III-то ГО, решение № 100/08.07.2019 г. по гр.д. 2682/2018 г. на ВКС, IV-то ГО, решение № 19/23.07.2019 г. по гр.д. № 2026/2018 г. на ВКС, III-то ГО и решение № 40/13.05.2020 г. по гр.д. № 2683/2019 г. на ВКС, IV-то ГО. По вторият въпрос настоящият съд споделя разбирането, изразено в решение № 76/11.04.2016 г. по гр.д. №5721/2015 г. на ВКС, III-то ГО и в решение № 42/01.07.2019 г. по гр.д. № 1914/2018 г. на ВКС, III-то ГО, че предложението по чл. 60е, ал. 2 ЗСВ в административното производство по глава Трета „а“ ЗСВ, обвързва държавата, без значение кой държавен орган я представлява в конкретното производство за ангажиране на обективната ѝ отговорност, поради което гражданският съд не може да определи обезщетението за неимуществени вреди на увреденото лице за това нарушение в размер по-нисък от размера, който му е бил предложен в административното производство.

С оглед така формираното принципно разбиране на настоящия съд по тези релевантни правни въпроси, съдът намира, че следва претенцията на ищцата за присъждане на обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди от неразумния срок на наказателното производство да се приеме за включена в

претенцията на неимуществените вреди от наказателното производство срещу нея, като претендиращият размер на обезщетението да се счита в размера на сумата от предявените претенции за неимуществени вреди на основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ и на основание чл.26 от ЗОДОВ.

Наред с това, релевантни за определянето на размера на дължимото от държавата обезщетение за неимуществените вреди от незаконното обвинение са обстоятелствата дали обвинението е за едно или за няколко отделни престъпления, дали ищецът е оправдан или наказателното производство е прекратено по всички обвинения срещу него, или по част от тях, както и дали срещу ищеца са водени и други наказателни производства. На обезщетяване подлежат и вредите, които обвиняемият е претърпял от наказателното преследване от момента, в който е узнал за наказателното производство за конкретното престъпно деяние, което той единствено би могъл да извърши, дори когато досъдебното производство е било образувано срещу неизвестен извършител, а едва по-късно ищецът е бил уличен /така напр. в Решение №51/11.03.2021 г. по гр.д.№2340/2020 г. на ВКС – 4-то гр.отд./. На още по-голямо основание, релевантни за определяне на обезщетението за неимуществени вреди са претърпените от ищеца вреди от наказателното производство срещу него, когато обвинението за същите деяния е било преквалифицирано. Следователно, претърпените от ищцата неимуществени вреди от повдигнатото обвинение в престъпления по чл.212, ал.5, вр. ал.1, вр.чл.20, ал.4, вр.ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК и от повдигнатото обвинение за извършено престъпление по чл.311, ал.1, вр. чл.20, ал.2, вр. ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, не могат да бъдат отграничени, тъй като наказателното производство срещу ищцата е било единно, водено за едни и същи инкриминирани деяния, при достатъчно данни за извършителя им /ищцата/. С едно и също постановление е било прекратено производството досежно първоначално приетата квалификация, като изрично е указано наказателното производство срещу ищцата за същите деяния да продължи с друга правна квалификация на престъплението. Узнавайки за снемане на обвиненията за престъпление по чл.212, ал.5 от НК, ищцата от същия документ е узнала за продължаване на наказателното преследване по обвинение за престъпление с правна квалификация чл.311, ал.1 от НК. Извършените процесуално-следствени действия във връзка с първоначалното обвинение са обслужвали и последващото обвинение, и следователно са част от вредите, нанесени на ищцата и във връзка с последващото обвинение.

Ето защо, предявените от ищцата претенции за присъждане на обезщетения за неимуществени вреди от обвинението за престъпления по чл.212, ал.1 от НК и от обвинението за престъпление по чл.311, ал.1 от НК, както и от неразумния срок на наказателното производство срещу нея, следва да бъдат разгледани общо, и за тях следва да ѝ се присъди интегрално обезщетение за претърпените неимуществени вреди.

Всяко наказателно производство води до изпитване на негативни емоции и стрес у обвинения с оглед очакването на бъдеща репресия. В случая, съдът отчита тежестта на обвинението и факта, че през по-голямата част от периода /6 години, 3 месеца и 2 дни, от общо 9 години, 9 месеца, и 23 дни/ обвинението е било за „тежко“ престъпление по смисъла на чл.93, т.7 от НК; обстоятелството, че ищцата първоначално е разследвана за извършването на две тежки престъпления, всяко от които при условията на продължавано престъпление, а впоследствие обвинението е преквалифицирано за едно престъпление /по-леко наказуемо/, но при условията на продължавано престъпление – с включени същите инкриминирани деяния; че

обвиненията са били за действия в областта на професионалната реализация на ищцата; значителния период на наказателното производство (общо 9 години, 9 месеца и 23 дни), като 6 години и 11 месеца от тях са били извън разумния срок, в който наказателното производство е можело да приключи, ако не се бе наложило многократното му връщане в предходна фаза на производството, поради допуснати процесуални нарушения от прокуратурата и съда; високата фактическа и правна сложност на делото (няколко обвиняеми лица, голям обем писмени доказателства и процесуални действия); пълното разгръщане на наказателното производство – в досъдебна и съдебна фаза, и преминаването му през всички съдебни инстанции /по няколко пъти/; произнесената по отношение на ищцата осъдителна присъда; наложената най-лека мярка за неотклонение, но ограничаването на възможността на ищцата за свободно придвижване, чрез наложената ѝ ограничителна мярка „забрана да напуска пределите на Република България“ без разрешение на прокурор“; множеството процесуални действия, проведени с нейното участие, при това – значително отдалеченото им местоизвършване от постоянното местоживее на ищцата; влошаването на здравословното състояние на ищцата, съществен фактор за което е преживения от наказателния процес стрес и психическо напрежение; медийният интерес към делото, който е бил следствие от публичния интерес към деянията на други подсъдими, значими обществени длъжности; негативният ефект на незаконното обвинение, рефлектирал в изключително тежка степен върху професионалния авторитет, реализация и социален статус на ищцата; преживеният срам, неудобство от злепоставяне на името му, дистанцирането от бивши колеги и познати, значимата промяна в характера и поведението ѝ, както и в обичайния ѝ начин на живот и общуване. С оглед степента на засягане на моралните ценности и неимуществени права, изхождайки от обществения критерий за справедливост, предвид съществуващите в страната обществено-икономически условия за живот, справедливо и достатъчно е глобалното общо обезщетение да се определи в размер на сумата 40 000 лева (включваща и вредите по чл.26 от ЗОДОВ от нарушаване разумния срок за приключване на делото).

Като е достигнал до частично различни изводи, първостепенният съд е постановил частично неправилно решение в осъдителната част, като на ищцата са присъдени отделни обезщетения за претърпените неимуществени вреди по всяко от повдигнатите обвинения и отделно за неразумния срок на наказателното производство – в рамките на общия размер от 20 000 лв. на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, както и в частта, с която е осъден ответникът да заплати на ищцата законна лихва върху главница от 15 000 лв. за периода от 10.03.2018 г. до 30.09.2019 г. Също частично неправилно се явява решението и в отхвърлителната му част, с която претенциите на ищцата за присъждане на обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди са отхвърлени за разликата над размера от общо 20 000 лв., до размера от общо 40 000 лева. Вместо това, следва да се постанови ново решение по същество, за присъждане на допълнително обезщетение на ищцата за претърпените от нея неимуществени вреди, в размер от още 20 000 лв. общо за вредите от повдигнатите незаконни обвинения по чл.212, ал.5 от НК и по чл.311, ал.1 от НК, както и от неразумния срок на наказателното производство - до размера от общо 40 000 лв. /в това число присъдените от първостепенния съд отделни обезщетения за неимуществени вреди в общ размер на 20 000 лева/, ведно със законната лихва върху тази сума за периода от датата на приключване на наказателното производство срещу ищцата 01.10.2019 г. до окончателното плащане, като се отхвърли предявената акцесорна претенция за законна лихва върху главница до размера от 40 000 лв., за периода от

10.06.2016 г. до 30.09.2019 г. Решението на първостепенния съд се явява правилно като резултат, и следва да се потвърди с коригиращ диспозитив в осъдителната му част, с която на ищцата е присъдено обезщетение за неимуществени вреди в общ размер от 20 000 лв. /общо за вредите от повдигнатите незаконни обвинения по чл.212, ал.5 от НК и по чл.311, ал.1 от НК, както и от неразумния срок на наказателното производство/ ведно със законната лихва върху тази сума, за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане, както и с коригиращ диспозитив в отхвърлителната част, с която предявените претенции за обезщетение за неимуществени вреди са били отхвърлени за размера над общо 40 000 лв. – до общия предявен размер на претенциите за неимуществени вреди от 160 000 лв.

По отношение на предявената претенция за присъждане на обезщетение за претърпените от ищцата имуществени вреди в резултат от воденото срещу нея наказателно производство, съдът намира следното:

Ищцата е претендирала обезщетяване на основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ на вредите, изразяващи се в направени от нея разходи в размер на 15 000 лв. за стоматологично лечение на състоянието на патологична дъвкателна функция /бруксизъм/, на направените от нея разходи за транспорт от гр. Силистра до гр. София и обратно /25 двупосочни пътувания с автобус/, както и от гр. Силистра до гр. Варна /три двупосочни пътувания с автомобил/, във връзка с необходимостта от лично участие в процесуално-следствени действия, съдебни заседания и срещи със защитниците – общо 1202,35 лв., както и направени разноски за адвокатска защита в наказателното производство – общо 9100 лв.

По изложените вече съображения съдът прие за установено от фактическа и правна страна, че са налице основанията на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на ответника за претърпените от ищцата вреди от състоянието бруксизъм, чиято причинна връзка с наказателното производство съдът приема за установена. По делото са приети като доказателства Амбулаторен лист от 01.03.2011 г. /на л.80-81/, Фактура №35/11.04.2012 г. и фактура №74/14.10.2013 г. /на л.168-170/, както и Съдебно-медицинска дентална експертиза, от които се установява, че планът за лечение на състоянието бруксизъм е включвал медицински дейности за умъртвяване на зъбите на горната и на долната челюст и обличането на горни и долни зъби с металокерамични корони, което лечение е било необходимо, и съответстващо на добрата медицинска практика, като представените разходни документи съответстват на плана за лечение, отразен в амбулаторния лист. Ето защо, съдът намира за установено от фактическа страна, че ищцата действително е направила разноски по Фактура №35/11.04.2012 г. и фактура №74/14.10.2013 г. /на л.168-170/ в общ размер на 15 000 лв., които са били необходими и уместно направени за лечение на състоянието „бруксизъм“, които имуществени вреди следва да бъдат обезщетени.

Във връзка с претендираното обезщетение за претърпените имуществени вреди, изразяващи се в разноски за процесуално представителство и защита по наказателното производство, в общ размер на 9100 лв., по делото са приети като доказателства Договори за правна защита и съдействие, сключени между ищцата от една страна, и адв. Д. Х. и Ц. Х., както следва:

-Договор от 09.12.2009 г. /на л.163/ за сумата от 1300 лв. за процесуално представителство и защита по досъдебното производство, с отразено плащане на сумата от 400 лв. Посоченият договор се открива и в кориците на досъдебното производство /на л.23, т.2 от ДП №6/2015 г./. Датата на сключването му съответства на датата на първото процесуално действие, в което ищцата е участвала с двамата си

защитници. Към датата на сключването на договора /09.12.2009 г./, минималното адвокатско възнаграждение за един адвокат за осъществяване на защита на обвиняемия в досъдебното производство, е било 300 лв., както и допълнително възнаграждение от по 60 лв./ден, когато процесуалните действия се осъществяват в различни дни. След изменението на Наредба №1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения от 28.03.2014 г., минималният размер на адвокатското възнаграждение за защита в досъдебното производство на обвиняемия за престъпление, наказуемо с повече от 15 г. лишаване от свобода, се приравнява на възнаграждението за съдебното производство, което е в размер на 2000 лв., като е предвидено и допълнително възнаграждение от по 100 лв. на ден, когато процесуалните действия се осъществяват в различни дни. Тъй като до 10.03.2016 г. ищцата е била привлечена като обвиняема за престъпление по чл.212, ал.5 от НК и последното процесуално действие по ДП №6/2015 г., в което ищцата е участвала със защитниците си, е проведено на 08.09.2016 г., към момента на приключването му, с оглед тежестта на обвиненията, обема на извършената работа от защитниците ѝ, и сложността на делото, съдът намира, че адвокатското възнаграждение следва да бъде преценявано съобразно минималния размер, определен към момента на приключването му.

-Договор от 05.10.2018 г., депозиран с вх.№5903/08.10.2018 г. пред АС – Варна по дело №213/2018 г. на АС – Варна /на л.164/, за сумата от 2500 лв., с реквизити на разписка за изплащане на цялата сума. Посочения договор се открива и в кориците на ВНОХД №213/2018 г. на АС- Варна /на л.86/. Към датата на подписването му наказателното производство срещу ищцата е било за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода до 5 години, за което минималното адвокатско възнаграждение за защита на подсъдимия е било в размер на 500 лв., като до приключване на наказателното производство на 01.10.2019 г. минималния размер на адвокатското възнаграждение за една инстанция не е променян.

-Договор от 29.01.2019 г. за защита пред ВКС по дело №1223/2018 г. /на л.165/ за сумата от 1800 лв., с реквизити на разписка за заплащане на цялата сума. Договорът кореспондира на периода, в който се е осъществявала защитата по посоченото касационно дело.

-Договор от 16.03.2018 г. с вх.№1604/16.03.2018 г. на АС – Варна /на л.166/, за защита по ВНОХ №16/2018 г., за сумата от 2200 лв., реквизити на разписка за внасяне на сумата в пълен размер.

-Договор от 16.05.20018 г. за защита пред ВКС по дело №387/2018 г. за сумата от 1300 лв., с реквизити на разписка за внасяне на сумата в пълен размер /на л.167/. Датата на договора кореспондира на датата на проведеното открито заседание пред ВКС.

Съдът взема предвид обстоятелството, че по делото е проведено едно първоинстанционно и едно въззивно съдебно производство срещу ищцата по обвинение за две престъпления, наказуеми с лишаване от свобода над 15 г., поради което минималното адвокатско възнаграждение е било в размер от по 2000 лв., увеличено с ½ /на осн. чл.13, ал.3 в относимата редакция от Наредба №1/09.07.2004 г./ - т.е. в размер на по 3000 лв. за всяко производство. Впоследствие срещу ищцата е имало още едно първоинстанционно, две въззивни производства, и две касационни съдебни производства по обвинение за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода до 5 г., с минимално дължимо адвокатско възнаграждение от по 500 лв. за всяко от тях. Следователно, минималното адвокатско възнаграждение за осъществената защита на ищцата по всички тези производства се изчислява в общ размер на 10500 лв. за един

адвокат. Свободата на договаряне между адвокат и клиент позволява адвокатското възнаграждение да бъде разпределено за плащане така, както страните по договора за процесуално представителство намерят за уместно, според вътрешните си правоотношения и постигнатите между тях уговорки. В случая ищцата е била представлявана от едни и същи защитници от началото до края на наказателното производство, поради което съдът намира, че общото уговорено между тях адвокатско възнаграждение е под минималния общ размер за защита на ищцата в наказателното производство, поради което не е прекомерно. Ищцата обаче не е представила по делото доказателства да е заплатила в пълен размер договореното адвокатско възнаграждение по Договора от 09.12.2009 г. /на л.163/ за сумата от 1300 лв. за процесуално представителство и защита по досъдебното производство, в който е отразено плащане само на сумата от 400 лв. Следователно, реално претърпяната от ищцата имотна вреда, е в размера на действително платената сума по този договор. Останалите договорени възнаграждения за процесуално представителство са били заплатени изцяло. Следователно, претенцията за присъждане на обезщетение за имуществени вреди от направени разноски за процесуално представителство по наказателното производство, се явява основателна и доказана до размера то 8200 лева.

По отношение на претенцията за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в направени пътни разноски за участие в процесуално-следствените действия, съдът намира следното:

В джоб на л.171 от делото на СГС са представени оригинали под опис на разходни документи – билети за обществен междуградски транспорт за осъществени пътувания, както следва:

1. За 2009 г. – 2 бр. автобусни билети – от 08.12.2009 г. Силистра-София /24 лв./ и от 09.12.2009 г. София-Силистра /26 лв./ - **общо 50 лв.** Пътуването кореспондира на привличането на ищцата като обвиняема и осъществяването на разпита ѝ на 08.12.2009 г. и 09.12.2009 г.;
2. За 2010 г.:
  - 2.1. От 17.01.2010 г. – Силистра-София – автобусен билет за 30 лв. – не кореспондира на извършени процесуално-следствени действия по наказателното производство;
  - 2.2. От 09.02.2010 г. – 11.02.2010 г. – билети на БДЖ Силистра-София и обратно – **общо 46,80 лв.** – кореспондира с внасянето в съда на 03.02.2010 г. на обвинителен акт срещу ищцата и образуването на НОХД №451/10 г. на СГС;
  - 2.3. От 26.05.2010 г. – автобусен билет София-Силистра за **28.00 лв.** – кореспондира на о.с.з. от 26.05.2010 г. по НОХД №451/10 на СГС;
  - 2.4. От 22.06.2010 г. – автобусен билет Силистра-София за **28.00 лв.** – кореспондира на о.с.з. от 23.06.2010 г. по НОХД №451/10 на СГС;
  - 2.5. От 18.10.2010 г. и 19.10.2010 г. – автобусни билети Силистра-София, София – Силистра – **общо 56 лева** – кореспондират на о.с.з. от 19.10.2010 г. по НОХД №451/10 на СГС;
  - 2.6. От 21.12.2010 г. – автобусен билет София-Силистра – **28.00 лв.** – кореспондира на о.с.з. от 20.12.2010 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

3. За 2011 г.:

- 3.1. От 18.01.2011 г. – автобусен билет София-Силистра – 30 лв. – не кореспондира с извършени процесуално-следствени действия по наказателното производство;

3.2. От 15.06.2011 г. и 16.06./не е посочена годината/ - автобусни билети Силистра-София и София-Силистра – 2 х 30 лв.= **60 лв.** – кореспондират на о.с.з. от 16.06.2011 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

4. За 2012 г.:

4.1. От 06.06.2012 г. и 07.06.2012 г. – автобусни билети Силистра-София и София-Силистра – 2 х 32 лв. = **64 лв.** – кореспондират на о.с.з. от 07.06.2012 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

4.2. От 05.10.2012 г. и 06.10.2012 г. – автобусни билети Силистра-София и София-Силистра – 2 х 33 лв.= **66 лв.**- кореспондират на о.с.з. на 05.10.2012 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

4.3. От 18.10.2012 г. – 2 бр. автобусни билети - Силистра-София и София-Силистра – 2 х 33 лв. = 66 лв. – не кореспондират на извършени процесуално-следствени действия по наказателното производство;

4.4. От 26.11.2012 г. – автобусен билет Силистра-София – 33 лв., и по обратен маршрут София-Велико Търново- Русе- Силистра – 3 бр. автобусни билети от 27.11.2012 г. и 28.11.2012 г. /София-Велико Търново на 27.11.2012 г., Велико Търново – Русе и Русе – Силистра на 28.11.2012 г./ - **общо за 42 лв.** – кореспондират на о.с.з. на 27.11.2012 г. по НОХД №451/10г. на СГС;

5. За 2013 г.:

5.1. От 05.02.2013 г. – автобусен билет Силистра-София, и обратен София-Силистра от 08.02.2013 г. – 2 х 33 лв. = **66 лв.** – кореспондират на насрочено о.с.з. от 08.02.2013 г. по НОХД №415/10 г. на СГС, което не е проведено, поради заболяване на съдията-докладчик /видно от извлечение от деловодната система на л.267-268/;

5.2. От 10.04.2013 г. и 11.04.2013 г. – автобусни билети Силистра-София и София-Силистра – 2 х 33 лв. = **66 лв.** – кореспондират на о.с.з. на 11.04.2013 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

5.3. От 24.04.2013 г. и от 25.04.2013 г. – автобусен билет Силистра-Луковит /от 24.04.2013 г./ - 15 лв.; билет за пътуване на фирма „Транс 5“ от 25.04.2013 г. за 10 лв., без посочен маршрут; автобусен билет София-Силистра – 33 лв. – **общо 58 лв.** – кореспондират на о.с.з. на 25.04.2013 г. по НОХД №451/10 на СГС;

5.4. От 18.06.2013 г. – автобусен билет Силистра-София – 33 лв. и автобусен билет от 19.06.2013 г. на фирма „Юнион Ивкони“ /с много избледнял текст на химизирана хартия/ София-Силистра - 33 лв. – **общо 66 лв.** – кореспондират на о.с.з. от 19.06.2013 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

5.5. От 03.07.2013 г. – автобусен билет Силистра-София /на фирма „Етап-Адресс“ София-Силистра за 26,40 лв., и автобусен билет на фирма „Юнион Ивкони“ /с много избледнял текст на химизирана хартия/ за 33 лв. – **общо 59,40 лв.** – кореспондират на о.с.з. на 03.07.2013 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

5.6. От 07.07.2013 г. – автобусни билети Силистра-Русе за 10 лв. и Русе-В.Търново за 11 лв., и от 08.07.2013 г. София-Силистра за 26,40 лв. – **общо 47,40 лв.** – кореспондират на о.с.з. на 08.07.2013 г. по НОХД №451/10 г. на СГС;

6. За 2014 г.:

6.1. От 07.10.2014 г. автобусен билет Силистра-София на фирма „Юнион Ивкони“ /силно избледнял печат върху химизирана хартия/ за 30,40 лв., и автобусен билет от 08.10.2014 г. София-Силистра за 33 лв. – **общо 63,40 лв.** – кореспондират на

проведеното о.с.з. на 08.10.2014 г. по ВНОХД №411/2014 г. на САС;

7. За 2015 г.:

7.1. От 16.01.2015 г. – автобусен билет с много лошо качество от превозвач „Етап-Адресс“ за **26,40 лв.** – кореспондира на о.с.з. от 21.01.2015 г. по ВНОХД №411/2014 г. на САС;

7.2. От 15.07.2015 г. и 16.07.2015 г. – автобусни билети Силистра-София за 23,20 лв. и София-Силистра за 28,00 лв. – **общо 51,20 лв.**;

8. За 2016 г.:

8.1. От 22.03.2016 г. – автобусни билети Силистра-София – 28,35 лв., и София-Силистра – 23,20 лв. – **общо 51,55 лв.** – кореспондира на датата, на която на ищцата е връчено Постановление за привличане като обвиняем от 10.03.2016 г. и е разпитана в качеството на обвиняем;

8.2. От 08.09.2016 г. – автобусни билети Силистра-София за 20,80 лв., и София-Силистра за 21,60 лв. – **общо 42,40 лв.** – кореспондират на датата, на която на ищцата са предявени материалите по ДП №6/2015 г.;

9. За 2019 г.:

9.1. От 28.01.2019 г. и 30.01.2019 г. – автобусни билети Силистра-София за 27,00 лв. и София-Силистра за 24 лв. – **общо 51,00 лв.** – кореспондират на датата на о.с.з. от 29.01.2019 г. по КД №1223/2018 г. на ВКС.

При така събраните по делото писмени доказателства съдът намира за установено от фактическа страна, че ищцата е направила транспортни разходи в пряка причинна връзка с наказателното производство срещу нея, в общ размер на 1117,55 лв. Не се установява по несъмнен начин част от направените от нея разноски за транспортни разходи – по позиции 2.1 /30 лв./, 3.1 /30 лв./ и 4.3 /66 лв./ в общ размер от 126,00 лв. – да са били направени във връзка с наказателното производство срещу ищцата. За направените от ищцата разноски за транспорт с автомобил по маршрута Силистра – Варна във връзка с ВНОХД №16/2018 г. на АС – Варна и ВНОХД №213/2018 г. на АС – Варна, по делото не са събрани доказателства, при лежаща върху ищцата доказателствена тежест да ги установи. Ето защо, претенцията за обезщетение за имуществени вреди от направени транспортни разходи във връзка с наказателното производство е основателна до размера от 1117 лв.

При така приетото за установено от фактическа и правна страна, искът за обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди се явява основателен и доказан до размера от 24 317,55 лева /в това число 15 000 лв. за разходи за стоматологично лечение, 8200 лв. разноски за адвокатска защита, и 1117,55 лв. за транспортни разходи/.

Като е достигнал до частично различни правни и фактически изводи по претенцията за обезщетение за имуществени вреди, първостепенният съд е постановил частично неправилно решение в отхвърлителната му част по този иск, за сумата над размера от 23982,95 лева, до размера от 24 317,55 лева. В тази част решението на първостепенния съд следва да се отмени, и вместо това да се постанови ново решение, с което да се присъди на ищцата допълнително обезщетение за имуществени вреди в размер на още 334,60 лв., ведно със законната лихва върху тази сума, за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане.

При този изход от спора, в полза на ищцата следва да се присъдят разноски, съразмерно на уважения обжалваем интерес по нейната въззивна жалба. Обжалваемият

интерес по въззивната жалба на ищцата е в размер на 140 000 лв. по иска за обезщетение за неимуществени вреди, и 1669,40 лв. по иска за обезщетение за имуществени вреди – т.е. в общ размер от 141669,40 лв., от която сума въззивната жалба на ищцата е уважена до размера от 20 334,60 лв. Същевременно, ответникът е обжалвал решението изцяло в осъдителната му част, следователно обжалваемият интерес по неговата въззивна жалба е в размер на 43 982,95 лв., като въззивната му жалба е изцяло отхвърлена. Следователно, от общия обжалваем интерес по двете въззивни жалби, уваженият обжалваем интерес на ищеца е общо 64 317,55 лв. от общо 185 652,35 лв. обжалваем интерес по двете въззивни жалби. Със списък по чл.80 от ГПК ищцата е претендирала присъждане на разноски за производството пред въззивната инстанция в размер на 20 лв. за държавна такса и 3800 лв. за адвокатско възнаграждение. Ответникът е релевирал възражение за прекомерност на претендираните разноски за процесуално представителство, което е неоснователно. Според редакцията на чл.7, ал.2 от Наредба №1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, действаща към датата на приключване на съдебното дирене пред въззивната инстанция, минималното адвокатско възнаграждение за процесуално представителство по иска за обезщетение за имуществени вреди е в размер на 3 102,19 лв., а по иска за обезщетение за неимуществени вреди е в размер на 11 050 лв., поради което претендираните разноски за процесуално представителство не са прекомерни. Ето защо, на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, в полза на ищцата следва да се присъди изцяло внесената от нея държавна такса за въззивното производство /20 лв./, както и 64 317,55 / 185 652,35 части от разноските за адвокатско възнаграждение от 3800 лв. – т.е. сумата от **1316,48 лв.** Също така, съобразно изхода от спора пред въззивната инстанция, на ищцата следва да се присъдят и допълнителни разноски за процесуално представителство пред първостепенния съд. Със списък по чл.80 от ГПК ищцата е претендирала присъждане на разноски за процесуално представителство в размер на 3500 лв. Съразмерно на уважената част от иска, съобразно решението на въззивния съд, в полза на ищцата следва да се присъдят 64 317,55 / 185 652,35 части от разноските за адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство – т.е. сумата от 1212,54 лв., от която сума с решението на първостепенния съд на ищцата са присъдени 834,60 лв., поради което следва да ѝ се присъдят допълнителни разноски за първоинстанционното производство в размер на още **377,94 лв.**

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №261647 от 17.05.2022 г., постановено по гр.д.№3476 по описа за 2021 г. на Софийски градски съд – I ГО – 10 състав, **В СЛЕДНИТЕ МУ ЧАСТИ:**

- В ЧАСТТА, с която Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул.“Витоша“ №2, е осъдена да заплати на Р. В. М., с ЕГН *****, обезщетение за неимуществени вреди в общ размер от 20 000 лв. /двадесет хиляди лева/, претърпени от водено срещу ищцата наказателно производство по обвинение за извършено престъпление по чл.212 от НК, производството по което е било прекратено с Постановление от 10.03.2016 г., постановено по ДП №6/2015 г. по описа на НСлС, пр.пр. №4863/2015 г. на СГП, и от незаконно обвинение за извършено престъпление по чл.311 от НК, за което ищцата е била оправдана с

влязла в сила присъда по НОХД №14/2017 г. на ОС-Силистра, в това число и за неразумния срок на наказателното производство;

- В ЧАСТТА, с която Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул.“Витоша“ №2, е осъдена да заплати на Р. В. М., с ЕГН *****, законната лихва върху главница в общ размер от 18 000 лв., за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане, и върху главница в размер на 2000 лв. за периода от 10.03.2021 г. до окончателното плащане;
- В ЧАСТТА, с която Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул.“Витоша“ №2, е осъдена на основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, да заплати на Р. В. М., с ЕГН *****, обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконното наказателно производство по обвинение за извършено престъпление по чл.212 от НК, производството по което е било прекратено с Постановление от 10.03.2016 г., постановено по ДП №6/2015 г. по описа на НСлС, пр.пр. №4863/2015 г. на СГП, и от незаконно обвинение за извършено престъпление по чл.311 от НК, за което ищцата е била оправдана с влязла в сила присъда по НОХД №14/2017 г. на ОС-Силистра, в размер на сумата от 23 982,95 лв. /двадесет и три хиляди деветстотин осемдесет и два лева и деветдесет и пет стотинки/, ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане;
- В ЧАСТТА, с която са отхвърлени предявените от Р. В. М., с ЕГН *****, против Прокуратурата на Република България искове с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от незаконно наказателно производство, по обвинение за извършено престъпление по чл.212 от НК, производството по което е било прекратено с Постановление от 10.03.2016 г., постановено по ДП №6/2015 г. по описа на НСлС, пр.пр. №4863/2015 г. на СГП, и от незаконно обвинение за извършено престъпление по чл.311 от НК, за което ищцата е била оправдана с влязла в сила присъда по НОХД №14/2017 г. на ОС-Силистра, в това число и за неразумния срок на наказателното производство, над общия размер от 40 000 лв. /четиридесет хиляди лева/ до предявеният общ размер на претенциите за обезщетение за неимуществени вреди от 160 000 лв., КАКТО И с която е отхвърлен предявеният от Р. В. М., с ЕГН *****, против Прокуратурата на Република България, иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, за обезщетение за имуществени вреди, за сумата над размера от 24 317,55 лева, до предявения размер от 25 652,35 лева.;
- В ЧАСТТА, с която Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул.“Витоша“ №2, е осъдена да заплати на Р. В. М., с ЕГН *****, разноски за първоинстанционното производство в размер на 834,60 лв.;
- В ЧАСТТА, с която Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул.“Витоша“ №2, е осъдена да заплати по сметка на СГС сумата от 600 лв. , представляваща съдебни разноски;

ОТМЕНЯ Решение №261647 от 17.05.2022 г., постановено по гр.д.№3476 по описа за 2021 г. на Софийски градски съд – I ГО – 10 състав, В ЧАСТТА, с която са отхвърлени предявените от Р. В. М., с ЕГН *****, против Прокуратурата на Република България искове за обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от незаконно повдигане на обвинение по НОХД №451/2010 г. на СГС, от незаконно повдигане на обвинение по НОХД №14/2017 г. на ОС – Силистра, и от неразумния срок на наказателното производство, над присъдения общ размер на обезщетенията за неимуществени вреди от общо 20 000 лв. /двадесет хиляди лева/, до размера от общо 40 000 лв., и с която е отхвърлен предявеният от Р. В. М., с ЕГН *****, против

Прокуратурата на Република България иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за обезщетение за имуществени вреди, за сумата над размера от 23 982,95 лв. до размера от 24 317,55 лева, КАКТО И В ЧАСТТА, в която е осъдена Прокуратурата на Република България да заплати на Р. В. М. законна лихва върху главница в размер на 15 000 лв. за периода от 10.03.2018 г. до 01.10.2019 г., **И ВМЕСТО ТОВА, ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул. "Витоша" №2, на основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, да заплати на Р. В. М., с ЕГН *****, **допълнително обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 20 000 лв.** /двадесет хиляди лева/, представляващи разлика над общия присъден размер от 20 000 лв. на обезщетенията за неимуществени вреди /от незаконно повдигане и поддържане на обвинение за извършено престъпление по чл.212 НК по НОХД №451/2010 г. на СГС, производството по което е било прекратено, и от незаконно повдигане и поддържане на обвинение за извършено престъпление по чл.311 от НК по НОХД №14/2017 г. на ОС-Силистра, за което ищцата е била оправдана, както и от неразумния срок на разглеждане и решаване на досъдебното производство и съдебните производства по НОХД №451/2010 г. на СГС и НОХД №14/2017 г. на ОС – Силистра/, до общ размер от 40 000 лв. /четиридесет хиляди лева/ на обезщетението за неимуществени вреди от незаконно повдигане и поддържане на обвинение за извършено престъпление по чл.212 от НК, производството по което е било прекратено с Постановление от 10.03.2016 г. постановено по ДП №6/2015 г. по описа на НСлС, пр.пр. №4863/2015 г. на СГП, и от незаконно повдигане и поддържане на обвинение за извършено престъпление по чл.311 от НК, за което ищцата е била оправдана с влязла в сила присъда по НОХД №14/2017 г. на ОС-Силистра, в това число и за неразумния срок на наказателното производство, **ВЕДНО** със законната лихва върху главницата от 20 000 лв., за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул. "Витоша" №2, на основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, да заплати на Р. В. М., с ЕГН *****, **допълнително обезщетение за имуществени вреди, в размер на 334,60 лв.** /триста тридесет и четири лева и шестдесет стотинки/, представляващи разлика над присъдения размер от 23982,95 лева, до размера от 24 317,55 лева, **ВЕДНО** със законната лихва върху главницата от 334,60 лв. за периода от 01.10.2019 г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул. "Витоша" №2, на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, да заплати на Р. В. М., с ЕГН *****, **сумата от 20 лв.** /двадесет лева/, представляваща заплатена държавна такса за въззивното производство, както и **сумата от 1316,48 лв.** /хиляда триста и шестнадесет лева и четиридесет и осем стотинки/, представляваща разноски за процесуално представителство за въззивното производство, както и **сумата от 377,94 лв.** /триста седемдесет и седем лева и деветдесет и четири стотинки/, представляваща допълнителни разноски за процесуално представителство за производството пред първостепенния съд.

Решението подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните, с касационна жалба пред Върховния касационен съд, при наличие на предпоставките на чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____